

Geri Kazanım Ve Biz

EVİMİZDEKİ TEHLİKELİ ATIKLAR

Günlük yaşamda kullandığımız ve hayatımızı kolaylaştıran birçok tehlikeli ürün bulunmaktadır. Bu ürünler işlerimizi daha hızlı, kolay ve etkili bir şekilde yapmamızı sağlayan temizlik malzemeleri, deterjanlar, boyalar, kişisel bakım ürünleri, pestisitler gibi çok çeşitlidirler.

Acaba bu ürünlere güvenebilir miyiz?

Tüketici olarak marketten satın aldığımız bir ürünün genellikle güvenilir olduğuna inanırız. Ancak evlerimizde kullandığımız birçok ürün tehlikeli kimyasal maddeler içermekte ve bu ürünlerin uygun bir şekilde kullanılmaması ya da bertaraf edilmemesi halinde zararlı etkileri bulunmaktadır. İhtiyacımız olan ürünlerin hangilerinin tehlikeli olduğunu, tehlikeli olması durumunda kullanma, saklama ve alternatifi olan ürünle ilgili bilgimiz olması halinde evimizi ve çevremizi daha sağlıklı ve yaşanabilir düzeye taşımamız mümkün olacaktır.

Ürün tehlikeli mi?

Öncelikle satın alacağımız ürünün etiketi dikkatle okunmalıdır. Etiket bilgilerinde ürünün tehlikeli olup olmadığı hususunda bilgiler ve işaretler bulunmaktadır. Eğer ürün tehlikeliyse aşağıdaki tehlikelik işaretlerinden bir ya da birkaçı bulunacaktır.

Yanıcı

Ateşle kolayca tutuşur ve yanar.

Korozif/Kostik

Canlı dokuyu yakar ve tahriş eder

Patlayıcı/Reaktif

Isı veya basınç altında ya da başka maddelerle reaksiyona girebilir veya patlayabilir.

Toksik/Zehirli

Solunması, yutulması ya da absorplanması halinde ölüme varabilen ciddi zararlar verir.

Radioaktif

Hücreye ve genetik yapıya zarar verir.

Evimizden Kaynaklanan Tehlikeli Atık Miktarını Nasıl Azaltabiliriz?

Daha az tehlikeli olan ürünler ya da alternatif ürünler kullanılabilir. Ancak tehlikeli özellikler taşıyan bir ürünün kullanılması gerekiyorsa dikkat edilmesi gereken bazı hususlar bulunmaktadır.

Şöyle ki;

- İhtiyaç kadar satın alınmalıdır.
 - Tehlikeli ürünlerin etiket bilgileri okunmalı ve en az tehlikeli olanı tercih edilmelidir.
 - Ürünün üzerinde tehlikellik işaretleri ve bilgisi yoksa tehlikesiz olduğu düşünülmektedir.
 - Tamamı tüketilmiyorsa ihtiyacı olan birine verilmelidir.
- Tehlikeli ürün hakkında bilgi ve güvenli bertaraf yöntemleri araştırılmalıdır.

TEHLİKELİ ATIKLARI GÜVENLİ OLARAK NASIL BERTARAF EDEBİLİRİZ?

Evsel tehlikeli ürüne ihtiyaç yoksa ve kimseye de verilmiyorsa güvenli bir şekilde bertarafının sağlanması gerekir. Atıkların belediyelerin belirleyeceği program kapsamında toplanması ve bertaraf edilmesi gerekmektedir. Evimizden kaynaklanan tehlikeli atıkların toplanması konusunda belediyenize başvurunuz.

Her yıl tonlarca tehlikeli atığı evsel atıklarla beraber çöpe atmakta ve bunun sonucu yeraltı suyu kirliliği oluşmasına neden olmaktadır.

Geri Kazanımın Bilinmeyen Tarafı

Farklı türlerdeki atıkların geri kazanımı amacıyla lisans verilen tesis sayısı yaklaşık 500, bu tesislerin toplam kapasitesi ise yaklaşık 5.500.000 ton/yıldır. Bu tesislerde çalışan sayısı yaklaşık 7.000 kişidir. Bu tesislerde yaklaşık 3 milyon ton atık geri kazanılmakta olup, bunun toplam ekonomik değeri ise yaklaşık 600 milyon TL'dir.

Bunları biliyor musunuz?

Bir cam şişenin
dağılması 4000 yıl,
plastik 1000 yıl,
çakılın 5 yıl,
teneke kutunun 10-
100 yıl, sigara
filtresinin 2 yıl süre
ile yok olmadığıdır.

Evsel katı atıkların
% 65'inin organik
atıklar, kalan
kısmının ise kâğıt,
karton, tekstil,
plastik, deri, metal,
ağaç, cam ve kül
gibi maddelerin
oluşturduğunu.

Türkiye'de çöp
miktarının yaklaşık
% 30'unun organik
atık işleme
yöntemiyle geri
kazanılabilir
nitelikte olduğunu.

Geri dönen her bir
ton cam için
yaklaşık 100 litre
petrolden tasarruf
edilebileceğini.

Bir ton kullanılmış kâğıt,
geri kazanıldığında 17
adet çam ağacının, bir
ton kullanılmış gazete
kâğıdı kullanıldığında
ise 8 adet çam
ağacının kesilmesinin
önlenebileceğini.

Ülkemizde
günde yaklaşık
65 bin ton çöp
üretildiğini.

1 litre atık yağın 1 milyon litre içme suyunu kirletebildiğini, ayrıca sudaki balıkların ve diğer canlıların yaşamını tehdit ettiğini

Evsel tehlikeli atıkların yere dökülmesi sonucu yüzeysel su kaynaklarında kirlilik meydana geldiğini,

Her yıl tonlerce tehlikeli atık evsel atıklarla beraber çöpe atılmakta ve depolanma alanlarında bu atıkların birlikte depolanması

Bir bilgisayar ve ekranının imalatı için en az 240 kg fosil yakıt, 22 kg kimyasal madde ve 1,5 ton suya ihtiyaç duyulduğunu,

Plastik ambalaj atıkları yıkayıp granül haline dönüştürülerek ikincil ürün üretiminde hammadde olarak, sera örtüsü, plastik torba, marley pis su borusu, elyaf ve dolgu malzemesi, araba yedek parçası gibi bir çok malzemenin yapımında kullanıldığını,

Normal şartlarda bir evde 1.5 kg - 5 kg arasında tehlikeli ürün bulunduğunu,

1 bilgisayarın yaklaşık 1,4 kg kurşun, 2 gr kadmiyum, 0,5 gr civa içerdiğini,

Plastiklerin doğada parçalanma süresi en uzun olan madde olduğunu,

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile % 95 enerji tasarrufu sağlanabileceğini

Biliyor muydunuz?

GERİ KAZANIM İLE...

Doğal kaynaklarımız korunur

Doğal kaynaklarımız, dünya nüfusunun artması ve tüketim alışkanlıklarının değişmesi nedeni ile her geçen gün azalmaktadır. Bu nedenle malzeme tüketimini azaltmak, değerlendirilebilir nitelikli atıkları geri dönüştürmek sureti ile doğal kaynakların verimli olarak kullanılması gerekmektedir.

Enerji tasarrufu sağlanır

Geri kazanım, malzeme üretiminde endüstriyel işlem sayısını azaltmak suretiyle enerji tasarrufu sağlar. Örneğin; metal içecek kutularının geri dönüşümü işleminde bu metaller direkt olarak eritilerek yeni ürün haline dönüştürüldüğünden, bu metallerin üretimi için kullanılan maden cevheri ve bu cevherin saflaştırılma işlemlerine gerek olmadan üretim gerçekleştirilebilmektedir. Bu şekilde bir alüminyum kutunun geri dönüşümünden, ham maddeden ürün elde etmeye göre, % 95 oranında enerji tasarrufu sağlanabilir. Benzer şekilde katı atıklarda ayrılan kağıdın yeniden işleme sokulması için gerekli olan enerji normal işlemler için gerekli olanın % 50'si kadardır.

Ekonomiye katkı sağlanır

Geri kazanım uzun vadede verimli bir ekonomik yatırımdır.

Hammadaddenin azalması ve doğal kaynakların hızla tükenmesi sonucunda ekonomik problemler ortaya çıkabilmektedir. Geri kazanımın bu noktada ekonomi üzerinde olumlu etkileri olabilmektedir. Enerji ve Doğal Kaynakların tüketiminin azaltılması ülke ekonomisi için de büyük önem arz etmektedir. Ayrıca dışarıya bağımlı olduğumuz petrol gibi hammaddelerin tüketiminin azalması sonucu paramız yurtiçinde kalmakta ve ekonomimiz daha iyiye gitmektedir. Geri kazanım sonucu oluşan sentetik elyaf gibi ürünlerimizi de yurtdışına satarak ülkemize döviz girişi sağlanmaktadır.

Gelecek için yatırımdır

Üzerinde yaşadığımız Dünyanın bize sağlamış olduğu doğal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması, gelecek nesillerin de kaynak sıkıntısı çekmemesi için önem arz etmektedir. Biz bu Dünyanın doğal kaynaklarını ne kadar tasarruflu kullanırsak; bizden sonraki nesiller de o kadar az kaynak sıkıntısı çekecek ve gelecek kuşaklar da doğal kaynaklardan yararlanma olanağı bulacaktır. Bunun yanı sıra ülkemizde geri dönüşüm sektörü her geçen gün gelişmektedir. Bu gelişim, yeni tesislerin kurulmasını ve yeni iş imkânlarının oluşmasını sağlayacaktır.

ATIKLARI KAYNAĞINDA AYRI TOPLAYALIM...

Doğal kaynakların korunması, işletme maliyeti, enerji ve işçilik giderlerinin azaltılması edilmesi, toplum sağlığının korunması için kullanılmış geri kazanılabilir malzemeler kaynaktan ayrı toplanmalıdır. Atıkların özel olarak geri kazanımının veya bertarafının sağlanabilmesi için ayrı toplama gerekli bir ön koşuldur.

